

20 Ιανουαρίου 2015

## Το μυστήριο της Ιστορίας...

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



**Με την έκδοση του έργου «Δοκίμιο για το μυστήριο της ιστορίας» του γνωστού ρωμαιοκαθολικού θεολόγου του 20ου αι. Jean Daniélou η Εκδοτική Δημητριάδος εγκαινιάζει την θεολογική σειρά «Εν Διαλόγω».**



***Jean Daniélou***

***Δοκίμιο για το μυστήριο της ιστορίας,***

***μετ. Ξ. Κομνηνός,***

***Εκδοτική Δημητριάδης, Βόλος 2014, σελ. 386***

Ο Jean Daniélou υπήρξε εκ των πλέον κεντρικών μορφών της γαλλόφωνης ρωμαιοκαθολικής θεολογίας και της κίνησης της *ressourcement* (= επιστροφής στις πηγές). Περί αυτών ο αναγνώστης θα διαβάσει στην κατατοπιστική εισαγωγή (σσ. 11-44) του βιβλίου την οποία έχει γράψει ο Νικ. Ασπρούλης.

Το έργο του Jean Daniélou περιγράφει τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της χριστιανικής

θεωρήσεως του νοήματος της ιστορίας, εκκινώντας από την άποψη ότι «η Βίβλος είναι μία κατατεθειμένη μαρτυρία για συμβάντα, για έργα του Θεού στην ιστορία» (σ. 51). Διακρίνοντας μάλιστα, ο Daniélou την «ιερά» από την «θύραθεν» ιστορία, υποστηρίζει ότι «η ιερά ιστορία συνιστά, στην πραγματικότητα, την συνολική ιστορία, στο εσωτερικό της οποίας τοποθετείται η θύραθεν» (σ. 75). Καταλήγει δε ο συγγραφέας στο συμπέρασμα ότι «από όλα τα ιερά Βιβλία, μόνον εκείνο των χριστιανών αποτελεί μία ιστορία και όχι μία έκθεση δογμάτων» (σ. 151).

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου που παρουσιάζω σήμερα, ο Jean Daniélou αναφέρεται, με πολλά βιβλικά παραδείγματα, στα «θαυμάσια του Θεού», καθόσον «η ιερά ιστορία είναι εκείνη των μεγάλων έργων του Θεού» (σ. 186). Μεταξύ των συμπερασμάτων του δευτέρου μέρους έχει, νομίζω, σημασία η τοποθέτηση του συγγραφέως ότι «η συρρίκνωση της ιστορίας της Εκκλησίας σε εκείνη των θείων ενεργειών δίχως σύνδεση με μία θεσμική πραγματικότητα, όπως κάνει ο Karl Barth, ισοδυναμεί με την παραγνώριση σε αυτή του ανθρώπινου στοιχείου ... Το να βλέπουμε όμως στην Παρουσία την περάτωση μιας εξέλιξης της ανθρωπότητας ... σημαίνει ότι παραγνωρίζουμε το θεϊκό στοιχείο της ενέργειας του Θεού ως συστατικό της ιστορίας» (σ. 238).

Το τρίτο και τελευταίο μέρος του βιβλίου του Jean Daniélou αναφέρεται στις αποφάσεις που πρέπει να λάβει ο χριστιανός για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που τον περιβάλλουν.

Στα κεφάλαια του τελευταίου μέρους ο αναγνώστης θα διαπιστώσει ότι ο συγγραφέας στις προσεγγίσεις του παρακολουθεί ιδιαιτέρως την σκέψη του αποστόλου Παύλου. Σε μία από τις προσεγγίσεις αυτές ο Daniélou γράφει χαρακτηριστικά: «Ο απόστολος Παύλος δεν θα είχε βέβαια αλλάξει τον κόσμο γύρω του, αν δεν είχε έρθει ακριβώς σε ρήξη με όλα τα έθνη, με όλη την νοοτροπία που αντιστοιχούσε γι' αυτόν τον κόσμο του καιρού του ... Το βέβαιον είναι ότι ο χριστιανισμός, έτσι όπως είναι πολύ συχνά στον σημερινό χριστιανικό κόσμο, δεν μπορεί να πει κανείς ότι αποτελεί και κανένα μεγάλο σκάνδαλο! Δεν ενοχλεί ούτε τις δημόσιες αρχές, ούτε τις δυνάμεις της διανόησης, ούτε κανέναν. Δεν είναι όμως αυτός ο χριστιανισμός που πρόκειται ν' αλλάξει τον κόσμο (σ. 325).»

Αν και πρωτοδημοσιευμένο το 1953, το έργο του Daniélou παρουσιάζει ιδιαίτερη επικαιρότητα και μέγιστο ενδιαφέρον. Ο αναγνώστης θα διακρίνει οπωσδήποτε την τεκμηρίωση των απόψεων του συγγραφέως με την χρήση Βιβλικών και Πατερικών χωρίων αλλά και με την κριτική προσέγγιση των κοινωνιολογικών και των θεολογικών ρευμάτων της εποχής του.

Να σημειώσω, τέλος, ότι η έκδοση του παρόντος βιβλίου της «Εκδοτικής Δημητριάδος» συμπίπτει με την συμπλήρωση 40 ετών από τον θάνατο του σημαντικού ρωμαιοκαθολικού θεολόγου και συγγραφέως.